

**PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY STAWISKI
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI
W ROZUMIENIU PRZEPISÓW USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU
PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE NA 2024 ROK**

Rozdział I

Postanowienia ogólne

1. Współpraca Gminy Stawiski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest elementem lokalnego systemu szeroko rozumianej polityki społecznej.
2. Niniejszy Program współpracy określa:
 - 1) cel główny i cele szczegółowe Programu;
 - 2) zasady współpracy;
 - 3) zakres przedmiotowy;
 - 4) formy współpracy z organizacjami pozarządowymi;
 - 5) priorytetowe zadania publiczne;
 - 6) okres realizacji Programu;
 - 7) sposób realizacji Programu;
 - 8) wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu;
 - 9) sposób oceny realizacji Programu;
 - 10) informację o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji;
 - 11) tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.
3. Ilekroć w tekście niniejszego Programu współpracy jest mowa o:
 - 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),
 - 2) Programie – należy przez to rozumieć Program współpracy Gminy Stawiski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok,
 - 3) organizacjach pozarządowych – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy.
4. Sfera współpracy Gminy Stawiski z organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego obejmuje zadania publiczne wymienione w art. 4 ust. 1 ustawy w zakresie należącym do zadań własnych Gminy Stawiski.

Rozdział II

Cel główny i cele szczegółowe

1. Celem głównym Programu jest budowanie partnerstwa pomiędzy Gminą Stawiski a organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, służącego rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów lokalnych.

2. Cel główny będzie realizowany poprzez cele szczegółowe:

- 1) kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi;
- 2) zwiększenie aktywności mieszkańców Gminy Stawiski służącej pełniejszemu zaspokojeniu swoich potrzeb;
- 3) stworzenie warunków do powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych;
- 4) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, za społeczność lokalną, za realizację jej potrzeb i rozbudowę zasobów lokalnych, szanowanie jej tradycji; budowanie społeczeństwa obywatelskiego w oparciu o wszystkie grupy wiekowe: seniorów, dorosłych, młodzież i dzieci;
- 5) zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w Gminie Stawiski.

Rozdział III

Zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi

Współpraca organów samorządu z organizacjami pozarządowymi odbywać się będzie na zasadach:

- 1) pomocniczości i suwerenności stron - organy samorządu Gminy Stawiski, respektując odrębność i suwerenność organizacji pozarządowych, uznają ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących do sfery zadań publicznych, wspierając ich działalność i umożliwiając realizację zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie;
- 2) partnerstwa – organizacje pozarządowe, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz według trybu wynikającego z innych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych oraz wykonywaniu zadań publicznych;
- 3) efektywności - organy samorządu Gminy, przy zlecaniu organizacjom pozarządowym zadań publicznych, dokonują wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji oraz z zachowaniem wymogów określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.);
- 4) jawności - organy samorządu Gminy Stawiski udostępniają organizacjom pozarządowym informacje o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi organizacjami, a także o kosztach realizacji zadań publicznych już prowadzonych w tym zakresie przez jednostki podległe organom administracji publicznej.

Rozdział IV

Zakres przedmiotowy

Przedmiotem współpracy władz samorządowych Gminy Stawiski z organizacjami pozarządowymi jest:

- 1) realizacja zadań Gminy Stawiski określonych w ustawach;
- 2) określenie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokajania;
- 3) podwyższenie efektywności działań kierowanych do mieszkańców gminy Stawiski,

- 4) realizacja Programu Usług Społecznych w Gminie Stawiski przyjętego Uchwałą Nr XXXVII/210/21 Rady Miejskiej w Stawiskach z dnia 17 września 2021 roku w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych w Gminie Stawiski (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego poz. 3532).

Rozdział V

Formy współpracy

Gmina Stawiski realizuje zadania publiczne we współpracy w organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta może odbywać się w szczególności w formach:

- 1) powierzania, wspierania wykonywania zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie;
- 2) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków;
- 3) konsultowania projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych;
- 4) współdziałania w pozyskiwaniu środków finansowych z zewnętrznych źródeł, w szczególności z funduszy Unii Europejskiej;
- 5) udziału organizacji pozarządowych w działaniach programowych Gminy Stawiski, w tym w miarę potrzeby poprzez tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym;
- 6) udzielania pomocy przy organizowaniu spotkań otwartych przez organizacje pozarządowe, których tematyka dotyczy Programu;
- 7) użyczania bądź wynajmowania na preferencyjnych warunkach lokali na spotkania organizacji pozarządowych;
- 8) promocji prowadzonej przez organizacje pozarządowe działalności pożytku publicznego;
- 9) doradztwa i udzielania przez samorząd Gminy Stawiski pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym;
- 10) innych formach, jeśli wymaga tego sytuacja, a przepisy prawa na to zezwalają.

Rozdział VI

Priorytetowe zadania publiczne

Obszarem współpracy samorządu Gminy Stawiski z organizacjami pozarządowymi jest realizacja zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy. Organy samorządu Gminy Stawiski wspierać będą działalność organizacji pozarządowych uznając za priorytetowe następujące obszary działalności:

- 1) **w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:**
 - a) propagowanie historii Gminy Stawiski oraz patriotyzmu lokalnego,
 - b) współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie opieki nad miejscami pamięci narodowej,
 - c) wspólne organizowanie uroczystości narodowych obchodzonych w Gminie Stawiski,
 - d) realizacja wspólnych projektów i imprez z zakresu kultury i sztuki,
 - e) wspieranie działań na rzecz ochrony dóbr kultury,
 - f) promowanie działań i osiągnięć lokalnych twórców i środowisk artystycznych oraz dokonań mieszkańców gminy, którzy przyczynili się do rozwoju społeczno – kulturalnego Gminy Stawiski;

- 2) **w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu:**
 - a) organizowanie imprez sportowych,
 - b) organizacja współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży oraz innych mieszkańców gminy,
 - c) organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz innych mieszkańców gminy,
 - d) organizacja projektów promujących zdrowy styl życia wśród mieszkańców gminy;
- 3) **w zakresie turystyki i promocji:**
 - a) promocja produktów lokalnych, prezentowanie artystycznych i kulinarnych wyrobów mieszkańców,
 - b) promocja Gminy Stawiski (m.in. poprzez przekazywane foldery, albumy itp.);
- 4) **w zakresie wypoczynku dzieci i młodzieży:**
 - a) organizacja imprez rekreacyjnych oraz turystyki aktywnej,
 - b) zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży szczególnie w okresie ferii letnich i zimowych,
 - c) wspieranie aktywności szkół w prowadzeniu zajęć pozalekcyjnych;
- 5) **w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:**
 - a) przeciwdziałanie uzależnieniom, profilaktyka, realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym,
 - b) pomoc w rozwiązywaniu problemów ofiar przemocy w rodzinie,
 - c) pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i środków psychoaktywnych,
 - d) organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin ubogich, dysfunkcyjnych i zagrożonych patologiami,
 - e) ograniczenie dostępu młodzieży do alkoholu i środków psychoaktywnych, zainteresowanie młodzieży różnymi formami aktywności i angażowanie do działania;
- 6) **w zakresie ochrony i promocji zdrowia:**
 - a) działania w zakresie ochrony i promocji zdrowia,
 - b) organizacja projektów promujących zdrowy styl życia wśród mieszkańców gminy,
 - c) popularyzowanie wiedzy o zagrożeniach zdrowotnych wynikających z uzależnienia od tytoniu, alkoholu i narkotyków, leków oraz innych środków i zachowań stanowiących zagrożenie dla zdrowia,
 - d) promowanie akcji w zakresie badań profilaktycznych przy współpracy z Narodowym Funduszem Zdrowia;
- 7) **w zakresie ekologii, ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego:**
 - a) prowadzenie działań zmierzających do upowszechniania wiedzy na temat ochrony środowiska i kreowania postaw proekologicznych,
 - b) wdrażanie akcji społecznych mających na celu poprawę estetyki gminy (Akcja Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi itp.),
 - c) współdziałanie w procesie ochrony pomników przyrody,
 - d) edukacja ekologiczna (szczególnie w zakresie gospodarki odpadami),
 - e) współdziałanie w procesie ochrony zwierząt.

Rozdział VII

Okres realizacji Programu

Gmina Stawiski realizuje zadania publiczne we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na podstawie rocznego Programu i działania te obejmują rok kalendarzowy 2024.

Rozdział VIII

Sposób realizacji Programu

1. Program będzie realizowany we współpracy z organizacjami pozarządowymi przez Gminę Stawiski poprzez:
 - 1) powierzenie wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie jego realizacji;
 - 2) wspieranie zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji;
 - 3) wspólny udział w wykonywaniu zadań o charakterze pozafinansowym;
 - 4) realizację inicjatyw lokalnych.
2. Zlecanie realizacji zadań publicznych następuje w trybie otwartego konkursu ofert, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.
3. Zlecanie realizacji zadań publicznych może nastąpić również na podstawie odrębnych przepisów przewidujących inny tryb zlecania realizacji zadań niż otwarty konkurs ofert.

Rozdział IX

Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu

Środki finansowe na realizację zadań zawartych w Programie zostaną zabezpieczone w budżecie Gminy Stawiski uchwalonym na rok 2024 w wysokości nie niższej niż 5.000,00 zł. Usługi społeczne zlecane organizacjom pozarządowym finansowane będą na podstawie Programu Usług Społecznych przyjętego Uchwałą Nr XXXVII/210/21 Rady Miejskiej w Stawiskach z dnia 17 września 2021 roku w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych w Gminie Stawiski (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego poz. 3532).

Rozdział X

Ocena realizacji Programu

1. Gmina Stawiski, w trakcie wykonywania zadań przez organizacje pozarządowe, sprawuje kontrolę prawidłowości wykonywania zadań, w tym wydatkowania przekazanych na ich realizację środków finansowych.
2. W ramach kontroli upoważniony pracownik Urzędu Miejskiego w Stawiskach może badać dokumenty i inne nośniki informacji, które mają lub mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości wykonywania zadania. Kontrolowany na żądanie kontrolującego jest zobowiązany dostarczyć lub udostępnić dokumenty i inne nośniki informacji w terminie określonym przez sprawdzającego.
3. Prawo do kontroli przysługuje upoważnionemu pracownikowi, o którym mowa w ust. 2, zarówno w siedzibach organizacji pozarządowych, którym w ramach konkursu czy też trybu tzw. małych zleceń zlecono realizację zadania, jak i w miejscach realizacji zadań.
4. Gmina Stawiski może żądać częściowych sprawozdań z wykonywanych zadań, a organizacje pozarządowe realizujące zlecone zadania zobowiązane są do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej realizacji zadania.
5. Ocena realizacji Programu następuje w oparciu o następujące mierniki:
 - 1) liczba ofert złożonych w otwartych konkursach ofert;
 - 2) liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w otwartych konkursach ofert;

- 3) liczba umów zawartych na realizację zadań publicznych;
- 4) liczba organizacji pozarządowych korzystających z dotacji po raz pierwszy;
- 5) wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu Gminy Stawiski dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych;
- 6) liczba podmiotów, które zwróciły się do Gminy Stawiski o wsparcie lub powierzenie realizacji zadań publicznych z pominięciem konkursów ofert (art. 19a ustawy);
- 7) analiza pozafinansowych form współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Rozdział XI

Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji

1. Projekt Programu powstał zgodnie z ustawą.
2. Projekt Programu został skonsultowany z organizacjami pozarządowymi na podstawie uchwały Nr XVII/82/11 Rady Miejskiej w Stawiskach z dnia 04 listopada 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji oraz projektów rocznych lub wieloletnich programów współpracy Gminy Stawiski z organizacjami pozarządowymi (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego poz. 3429):
 - 1) ogłoszenie o konsultacjach oraz projekt Programu zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Stawiski oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Stawiskach w terminie od dnia 15 listopada 2023 r.;
 - 2) do ogłoszenia, o którym mowa w pkt 1 został dołączony również formularz zgłaszania opinii, z możliwością zgłaszania uwag drogą pisemną lub elektroniczną na adres podany w formularzu;
 - 3) termin wyrażenia opinii: do dnia 22 listopada 2022 r.;
 - 4) o wynikach konsultacji poinformowano na zasadach określonych w § 2 ust. 2 powyższej uchwały.
3. Po uchwaleniu Programu zostanie on zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Stawiski.

Rozdział XII

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania złożonych ofert.
2. Komisja konkursowa, w tym jej przewodniczący, powoływana jest zarządzeniem Burmistrza Stawisk. Załącznikiem do powyższego zarządzenia będzie Regulamin pracy komisji oraz kryteria opiniowania ofert.
3. Informacje o otwartym konkursie ofert oraz naborze na członków komisji konkursowych z organizacji pozarządowych zamieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Stawiski oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Stawiskach.
4. Burmistrz Stawisk powołując komisje konkursowe wybiera przedstawicieli organizacji pozarządowych spośród zgłoszonych wcześniej kandydatur, kierując się przy tym posiadaną przez nich specjalistyczną wiedzą w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których dotyczy konkurs.

5. Członkowie komisji konkursowej biorący udział w opiniowaniu ofert podlegają wyłączeniu na podstawie art. 15 ust. 2d lub art. 15 ust. 2f ustawy.
6. Do zadań komisji konkursowej należy stwierdzenie prawidłowości ogłoszenia konkursu, przeprowadzenie procedury konkursowej i przedłożenie opinii dotyczących złożonych ofert Burmistrzowi Stawisk.
7. Informacje o złożonych ofertach oraz o ofertach niespełniających wymogów formalnych, jak również o odmowie lub udzieleniu dotacji na realizację zadań, będą podane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Stawiski oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Stawiskach.

Rozdział XIII

Postanowienia końcowe

1. Okres realizacji Programu rozpoczyna się w dniu 01 stycznia 2024 r., a kończy z dniem 31 grudnia 2024 r.
2. Organizacja pozarządowa, w zakresie otrzymywania środków publicznych z budżetu Gminy Stawiski, jest zobowiązana do zamieszczania w swoich materiałach informacji o finansowaniu lub dofinansowaniu zadania przez Gminę Stawiski.
3. Gmina Stawiski może określić standardy realizacji zadań oraz stawki wynagrodzeń realizatorów zadań opłacanych ze środków z budżetu Gminy Stawiski.
4. Burmistrz Stawisk w terminie do dnia 31 maja 2025 r. zobowiązany jest przedłożyć sprawozdanie z realizacji Programu Radzie Miejskiej w Stawiskach oraz opublikować je w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Stawiski.